

Otpremnine isplaćene do 1. aprila 1952. godine padaju na teret fonda plaća.

Isplaćene naknade privatnim zanatlijama za izvršene usluge ne padaju na teret fonda plaća poduzeća, već na teret njegovih materijalnih troškova. Međutim poduzeće je dužno da prilikom isplate računa obustavi porez na promet i da o izvršenoj isplati izvijesti financijski organ N. O. mjesta sjedišta poreznog obaveznika, koji je nadležan za razrez poreza na dohodak.

Državna trgovinska poduzeća ne uplaćuju doprinos za socijalno osiguranje na višak fonda plaća koji je podložen porezu.

VIJESTI

KONFERENCIJA U BEOGRADU

Povodom završetka prvog dijela gradnje mljekara uz pomoć UNICEFA i početka sprovođenja drugog dijela programa, održana je u Savjetu za narodno zdravlje i soc. politiku Vlade FNRJ u Beogradu dvodnevna konferencija (3. i 4. listopada).

Prvog dana raspravljani su s direktorima i tehničkim rukovodiocima još neriješeni problemi (dovršavanje centralnih objekata, gradnja planiranih sabirnih stanica, potreba kredita, projekti za sabirne stanice, proizvodnja, ugovaranje i raspodjela opreme, izobrazba kadrova i dr.).

Drugi dio konferencije — na kojem su neobavezno mogli prisustvovati i direktori — održan je dne 4. X. Uzvanici su bili mljekarski i drugi stručnjaci. Tom prilikom je raspravljeno pitanje potrebe, svrhe i lokacije instituta.

Svi prisutni su se saglasili s potrebom instituta izloživši njegove zadatke i organizaciju rada, ali je pitanje lokacije ostalo otvoreno.

M.

MOJI UTISCI S OTVORENJA ZAGREBAČKE MLJEKARE

Dne 2. kolovoza prisustvoval sam otvorenju novosagrađene zagrebačke mljekare na Žitnjaku. Sama mljekara ima najmodernije uređaje, naročito higijenske, te radništvo uopće ne dolazi u doticaj s mlijekom.

Mene je zanimao svaki pojedini stroj i njegov učinak, te sam od početka do kraja pratio radni učinak s najvećim zanimanjem. U prvom redu zanimalo me je, kako će se snaći radni kolektiv u radu s novim uređajem. Iznenađio sam se, kako je glavni poslovođa Gradske mljekare drug Ivan Belšćak upravo uzorno postavio raspored radnih mjesta i kako je novosagrađena mljekara, puštena u pogon, radila bez ikakvih smetnja.

Od automatske vage za mjerenje mlijeka, koja ima višestruka cjedila, mlijeka uopće više nijesam ni vidio, dok nijesam došao k stroju za punjenje boca. Prazne

kante, iz kojih se mlijeko izlije na vagu, idu odmah na stroj za pranje.

Udarilo mi je u oči, da drugarica, koja poslužuje stroj za punjenje boca, ima na rukama gumene rukavice, iako ne dolazi u doticaj s mlijekom, nego samo premješta pune boce.

Dalje sam razgledao laboratorij Gradske mljekare, koji je više nalik na apoteku nego na mljekarski laboratorij.

Grad Zagreb dobio je eto najmoderniju mljekarsku industriju, za koju su mi rekli, da ima kapacitet 120.000 lit. na dan.

Mlijeko u bocama je higijenski čisto, zdravo i punomasno, te je svaka domaćica, koja kupuje mlijeko u bocama, posve sigurna, da kupuje kvalitetno mlijeko.

Kad sam sve razgledao i divio se nauci, koja se trudila, da dađe čovječanstvu ovakov uređaj, pomislio sam, kako na selu, tj. na izvoru, vlada potpuna anarhija u nakupu mlijeka.

U nekim mjestima, gdje Gradska mljekara kupuje mlijeko, postavili su neki svoje vrcaljke (separatore), te kupuju od seljaka proizvođača vrhnje, a obrano im mlijeko vraćaju.

Vrhnje plaćaju za jednu litru 120. U vrhnju ima najmanje 50 masnih jedinica.

Privatna inicijativa i poljoprivredne zadruge, gdje god osjete, da ima mlijeka, postavljaju vrcaljke, i to baš ondje, kuda prolaze kola Gradske mljekare, i već otkupljuju mlijeko za konzum. Da je tako, evo primjera:

Poznato je, da kotarsko mjesto Đurđevac ima najbolje i odlikovane krave simentalske pasmine. Stočni fond je na visini, a u Gradsku mljekaru ne daje niti litre mlijeka, jer je cijeli Đurđevac pun vrcaljki, a isto tako i okolica.

Stojim na poštenom gledištu: iako privatna inicijativa i poljoprivredne zadruge imaju pravo na rad, one su dužne kupovati mlijeko od proizvođača u onim mjestima, kuda ne prolaze kola Gradske mljekare i ne vrše otkup konzumnog mlijeka,

jer samo vrcanje je nesolidna utakmica i radi njega bi Zagreb mogao ostati bez mlijeka, unatoč novoizgrađenoj mljekari.

Radi toga bio sam i u Udruženju mljekarskih poduzeća Hrvatske i upozorio, kako je to štetna pojava po narodno gospo-

darstvo, a napose po potrošačku publiku grada Zagreba.

Suša je tu, mlijeka je svaki dan manje, i grad Zagreb ostat će bez konzumnog mlijeka, ako se promet konzumnim mlijekom pravilno ne riješi.

Kovač Ivan, Pitomača

IZLET KOLEKTIVA ZAGREBAČKE MLJEKARE U LJUBLJANU

U čast takmičenja za VI. Kongres KPJ primila je naša sindikalna podružnica poziv iz mljekare u Ljubljani, da pohodimo njihov radni kolektiv i da se takmičimo u fiskulturnim disciplinama.

Vrlo rado smo se odazvali drugarskom pozivu iz Ljubljane, ne samo da odigramo utakmice, nego da i zblizimo naše radne kolektive i međusobno upoznamo metode rada u poduzeću.

Na pohod, utanačen na dan 28. IX., otišlo nas je 30 drugova i drugarica, i to članovi šahovske, kuglaške i ping-pong sekcije, pa i jedan dio članova streljačke družine.

U Ljubljani, kamo smo stigli 27. IX. uvečer, dočeka nas je pred mljekarom direktor poduzeća drug Doberlet, predsjednik sindikalne podružnice drug Zanič i drug Lican. Doček i prijam, koji su nam drugovi u Ljubljani priredili, bio je nadasve srdačan i drugarski. Drugovi su se bili pobrinuli, da nas vrlo udobno smjeste, a tom prilikom upoznali smo se također s ljepotama ljubljanske okolice.

Članovi kolektiva zagrebačke mljekare pred ljubljanskom mljekarom

U nedjelju ujutro, odmoreni i razdragani srdačnim dočekom, pregledali smo uređaj mljekare. Tom prilikom tumačili su nam drugovi uređaj mljekare i način rada, a mi smo im iznijeli našu metodu rada. To je pridonijelo, da se međusobno zblizimo, a ta veza bit će još tješnija, kad se drugovi iz Ljubljane upoznaju s našim novim pogonom na Žitnjaku.

Pošto smo sve razgledali, odigrali smo turnir i utakmice po postavljenim disciplinama. U šahu pobijedili su zagrepčani sa 4:3, u stolnom tenisu pak pobijedili su ljubljanačani sa 4:1, a pobijedili su i u gađanju sa 286:130; u kuglanju pobijedili su zagrepčani s razlikom od 12 čunjeva. Prema tome bio je po disciplinama rezultat 2:2, s kojim su oba takmaca bila zadovoljna.

Ovaj pohod, koji je učinjen na inicijativu drugova iz Ljubljane, mnogo je pridonio, da se učvrste bratski i drugarski odnosi među dva radna kolektiva iz dviju narodnih republika. Tom prilikom izmijenili smo i radna iskustva, koja će se još jače produbiti, kada drugovi iz Ljubljane pohode zagrebački kolektiv.

E. M.

manipulacija iznosi za 1 lit. u boci, dostavljeno u kuću oko 22 Din, a otvoreno u dućanu 20 Din.

Dansko je mlijeko produkt suradnje danskog proizvođača i njegove mljekare, suradnje proizvođača i tehničara, učenja-

ka, trgovačkih poduzeća i javnih ustanova, pa i suradnje crvene i bijelo-crne danske krave i danske industrije mljekarskih uređaja i postrojenja.

The Dairyman (ožujak, travanj, svibanj)

PREGLED VAŽNIH PRAVNIH PROPISA

U Uredbi o usklađivanju propisa saveznih organa državne uprave iz oblasti privrede s novim privrednim sistemom utvrđuje se, koji su propisi izgubili važnost. Vidi Sl. list FNRJ broj 40/52.

Izmijenjena je Naredba o povlasticama u ugostiteljstvu za vrijeme korištenja godišnjeg odmora. Vidi Sl. list FNRJ broj 41/52, str. 766.

Poduzeća su dužna, da na zahtjev željezničke stanice ili Direkcije željeznica daju podatke o količinama, vrsti i o pravcima prijevoza robe, koju namjerava prevoziti u kolskim tovarima. Poblize propise o naručivanju kola, radnom vremenu, dostavi kola za utovar, otkaz kola i zakašnjenje u dostavi, utovar i istovar kola, rokovi, računanje rokova i prekoračenje rokova za utovar i istovar kola, vaganje i brojenje kolskih pošiljaka, po izvješću primaoca o prispjeću robe, vidi Sl. list FNRJ br. 42/52, str. 774.

Izašla je Uputa za primjenu Uredbe o određivanju i o prevodenju mirovina i invalidnina u Sl. listu FNRJ broj 42/52, strana 780.

Općom uputom izmijenjena je i dopunjena Uputa za izvršenje Uredbe o materijalnom osiguranju i drugim pravima radnika i službenika, koji se privremeno nalaze izvan radnog odnosa. Vidi Sl. list FNRJ broj 42/52, strana 786.

Sredstva fonda trgovine raspoređuju se prema rješenju, koje je izašlo u Sl. listu FNRJ broj 43/52, strana 796.

Osnivaju se komisije za pregled osiguranika. One će ocjenjivati nesposobnost za rad radnika i službenika, ako ova nesposobnost potraje dulje od 2 mjeseca, davat će nalaze i mišljenja o potrebi liječenja u kupališnim i klimatskim liječilištima i t. d. Vidi Narodne novine NRH broj 40/52, strana 177.

1. Svaka privredna organizacija ima pravo na određeni opseg kredita. Taj se kredit dobiva preko Narodne banke na temelju kreditne bilance. (Vidi podrobnije upute o Uredbi o kreditiranju izašloj u Sl. listu FNRJ br. 45/52 na str. 801).

Na temelju Uredbe o kreditiranju izašlo je u Sl. listu FNRJ br. 45/52 na str. 803 Rješenje o načinu i elementima za utvrđivanje obrtnih sredstava privrednih organizacija.

2. Zabranjen je izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, koji su označeni u Naredbi izašloj u Sl. listu FNRJ br. 45/52 na str. 803.

Šećer za prehranu pčela može se nabaviti bez plaćanja poreza na promet. (Vidi Uputstvo u Sl. listu FNRJ br. 45/52 na str. 804)

3. Izmijenjena je Uredba o obračunu cijena pri uvozu odnosno izvozu. (Vidi Sl. list FNRJ br. 46/52 na str. 810)

4. Na temelju Uredbe o doprinosu za socijalno osiguranje donešena je Naredba o socijalnom osiguranju osoba zaposlenih kod radova na poljoprivrednim strojevima. (Sl. list FNRJ br. 53/47. Vidi Sl. list FNRJ br. 46/52 na str. 811)

5. Naknade radnicima i službenicima privrednih organizacija za vrijeme odsustva sa rada zbog vojne vježbe, prilikom odlaska na odsluženje vojnog roka, za vrijeme vršenja protuavionske ili protupožarne zaštite ili dok se nalaze u pritvoru odnosno zatvoru, isplaćuju poduzeća i zadruge, te refundiraju od Narodne banke prema Uredbi o naknadama radnicima i službenicima privrednih organizacija za vrijeme odsustvovanja sa rada (Sl. list FNRJ br. 27/52) i Uputstva za primjenu te Uredbe, koje je izašlo u Sl. listu FNRJ br. 46/52 na str. 812.

6. Sniženi su tarifni stavovi za prijevoz stočne hrane. (Vidi Sl. list FNRJ br. 46/52 na str. 813)

VAŽNA UPOZORENJA

Po čl. 87. Zakona o državnim službenicima ne može se otkazati služba za vrijeme bolovanja. Izašlo je obvezno tumačenje u Sl. listu FNRJ broj 41/52, str. 765, po kojem se kao bolest koja predstavlja smetnju za otkaz službe za vrijeme bolovanja smatra takva bolest, koja traje duže od 7 dana. Poduzeća i ostala lica ne trebaju taksirati podneske, ustanovama, koje po odredbama Osnovne Uredbe o ustanovama sa samostalnim finansiranjem imaju karakter privrednih ustanova sa samostalnim finansiranjem.

Članom 37. Uredbe o raspodjeli fonda plaća i zaradama radnika i službenika privrednih poduzeća (Sl. list FNRJ broj 11/52) ukinut je Pravilnik o premijskim daccima službenika u knjigovodstvu (Sl. list FNRJ 59/50).

Prema tome prinadležnosti službenika u knjigovodstvu i eventualne nagrade mogu se obračunati samo na način, kako je to regulirano tarifnim pravilnikom, a u smislu nove Uredbe o raspodjeli fonda plaća.

Premijska stopa za obvezno osiguranje pošiljaka iz Uredbe o obveznom osiguranju svih pošiljaka, koji se prevoze JDŽ smanjuje se od 1.70% na 1.20% od iznosa vozarine, i to od 1. juna godine 1952.

Ako pojedina poduzeća, koja izvode radove na osnovu plana osnovne investicione izgradnje i kod toga zaposluju određen broj tehničkih i računskih službenika, mogu njihove plaće i 45% doprinosa za socijalno osiguranje naplatiti na teret sredstava investicije. U tom slučaju spomenuto osoblje mora da se bavi isključivo poslovima investicija.

Materijalni troškovi poduzeća, koji se odnose isključivo na radove kapitalne izgradnje, a koji se izvode u vlastitoj režiji mogu pasti na teret sredstava za odnosne investicije.

Naknade zarade za vrijeme zastoja u radu poduzeća padaju na teret fonda plaća, bez obzira na razlog, zbog kojeg je došlo do zastoja.

Naknade za rad studenata i učenika srednjih i stručnih škola, koji dolaze na praksu u poduzeća, ne isplaćuju se na teret fonda plaća, niti se na njih obračunavaju akumulacije i fondovi.

1. Novčanom kaznom do 1.000.000 dinara kaznit će se za prekršaj poduzeće ili zadruga, ako statističkim organima uskrate davanje podataka ili dadu neistinite podatke, odnosno onemogućće ovlaštenim osobama provjeravanje točnosti danih podataka.

Odgovorne osobe za gore navedeni prekršaj kaznit će se također za prekršaj novčanom kaznom do 10.000.— Din.

Poduzeća i zadruge koje nepravodobno i nepotpuno dostave izvještaj ili neuredno vode evidenciju za dobivanje izvještaja, kaznit će se novčanom kaznom do 500.000.— Din. (Vidi Sl. list FNRJ br. 45/52 str. 802).

2. Novčanom kaznom do 10.000 Din kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba i komitent, koji je u izvještaju o stanju gotovine prema Naredbi o produženju izvještaja o stanju gotovine (Sl. list FNRJ br. 47/52) unio neistinite podatke, uskratilo davanje podataka ili onemogućće provjeravanje točnosti danih podataka.

Knjigovođe! Izmijenjen je kontni plan za trgovinska poduzeća. (Vidi Sl. list FNRJ br. 47/52 na str. 819).

Radnici i službenici imaju pravo na materijalno obezbjeđenje t. j. na novčanu naknadu umjesto redovne plaće, ne samo u slučajevima privremene nesposobnosti za rad uslijed bolovanja i bolesti, već i u slučajevima kada je izolovan zbog zarazne bolesti ili je njegova njega i pomoć njegove uže porodice određena zbog akutnog oboljenja. Pod bolovanjem iz točke b) čl. 17. Uredbe o raspodjeli fonda plaća i zarada radnika i službenika imaju se razumjeti svi slučajevi navedeni u čl. 16. zakona o soc. osiguranju u kojima radnik odnosno službenik ima pravo na materijalno obezbjeđenje t. j. na novčanu naknadu umjesto redovne plaće.

Prema tome imaju se iz sredstva fonda plaća prije njegovog konačnog obračuna izdvojiti u punom iznosu davanja na koja radnik odnosno službenik ima pravo po čl. 16. Zakona o soc. osiguranju.